

STUDENTEN-WEEKBLAD.

Redacteuren: J. B. H. Coenen, W. L. Ghijsen, N. G. Kam,
D. M. G. Koch, J. L. A. Ledeboer, S. H. Stoffel.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar.

De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

UITGEVER:
J. WALTMAN Jr.
DELFT.

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.

Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

Eerstvolgende REDACTIEVERGADERING ten huize van den heer D. M. G. KOCH, Oude Delft 196, op Woensdag e. k. te 4 ure.

POLYTECHNISCHE SCHOOL.

Verslag der vergadering van ingeschrevenen aan de P. S., op Woensdag 13 Mei.

De groote belangstelling in de Commissie van Studiebelangen bleek al weer door het aanwezig zijn van 10 ingeschrevenen, waarvan 4 niet-leden der Commissie. De jaarverslagen der faculteitscommissies, behalve dat der bouwkundigen, dat nog steeds niet was ingekomen, werden op een paar kleinigheden na, goedgekeurd.

Daarna werd de reglementswijziging aan de orde gebracht. Er waren ingekomen een paar amendementen van de Mijnbouwkundige Vereeniging en drie van den heer Niermeyer.

Ten eerste werd er een scheiding gemaakt tusschen statuten en wet.

Op art. 1 was geen wijziging voorgesteld en daarover werd dus niet gesproken.

Met artikel 2 was dat anders. Na lang overwegen en heen en weer praten bleef het artikel zooals het was. Dit was vooral, omdat, nu de Commissie alle ingeschrevenen vertegenwoordigt, allen ook invloed moeten kunnen uitoefenen op haar samenstelling en dit niet alleen moet kunnen geschieden door een gedeelte der ingeschrevenen (de leden der vakvereenigingen). Er werd wel door den voorzitter aangevoerd, dat de vakvereenigingen voor hunne verplichting om bij te dragen in de kosten, die de commissie maakt, rechten moeten hebben en wel het verkiezen der leden van de commissie voor hunne afdeling, doch hij gaf later toe, dat dit een weinig beteekenend bezwaar was tegenover het argument, dat de heer Janson als vertegenwoordiger der Mijnbouwkundige vereeniging aanvoerde. Een bezwaar werd ook gevonden de ongeregelde stemming voor de leden der commissie; want iemand komt er in met 10 stemmen voor en 6 tegen, zoodat men nu geen waarborg heeft dat de commissie alle ingeschrevenen vertegenwoordigt. De heer Niermeyer gaf daarom aan de hand om wanneer eens een stemming noodig is, die dan eerst op de P. S. te houden en daarna te vervolgen op een vergadering der vakvereeniging, die in den tijd der verkiezingen valt.

Van art. 3 blijft nu alleen de eerste alinea bestaan als konsekwentie van art. 2, terwijl in art. 4 is bepaald dat de kandidaten worden gesteld door het bestuur der vakvereeniging of door 5 ingeschrevenen. De stemming gebeurt door de ingeschrevenen en dus niet alleen door leden der vakvereenigingen. Dit ook al weer als gevolg van art. 2. De tweede alinea van dit artikel blijft.

Art. 5, 6, 7, 8 en 9 werden niet gewijzigd of volgens het ontwerp der commissie zonder nadere bespreking aangenomen.

Bij art. 10 werd nog even gesproken over het niet uitgebracht beschouwen der blanco stemmen. Deze oefenen hier, waar geen volstrekte meerderheid wordt vereischt, toch geen invloed uit. De bepaling moest er alleen volledigheidshalve worden ingelascht.

Bij art. 12 werd een verandering aangebracht in dier voege, dat leden der vakvereenigingen kosteloos het Jaarverslag krijgen.

Over de verdere artikelen werd niet gediskussieerd en dus werden de statuten en wet in hun geheel aangenomen. Daarna werd de vergadering gesloten, die intusschen al vijf kwartier had geduurd en dat in den examentijd!

DELFTSCH STUDENTENCORPS.

Over den Groentijd.

Wanneer over het al of niet noodzakelijke, nuttige en dus wenschelijke van den groentijd gesproken wordt, en ik meen, dat zulke gesprekken niet zeldzaam zijn, dan wordt van „vooruitstrevende” zijde die instelling nog al eens als verouderd en dus verwerpelijk betiteld, en wordt afschaffen ervan als een spoedig te verwachten maatregel in uitzicht gesteld. Het is misschien de moeite waard, hierover ook in dit blad nog eens iets te zeggen temeer omdat de volgende groentijd niet ver meer is.

Het wil mij voorkomen, dat zij, die de instelling van den groentijd op en om zich zelf bestrijden, uit het oog verliezen het verschil, dat er bestaat tusschen een verschijnsel, dat voortkomt uit den omgang van menschen met elkaar onder bepaalde omstandigheden en de uitdrukking, de vastlegging ervan in reglement of wet. Slechts wanneer het verschijnsel niet meer bestaat of zich gewijzigd heeft, behoort de reglementering ervan te verdwijnen of gewijzigd te worden, zal niet de wet een „doode letter” en een paskwil worden.

Deze algemeene redeneering, die, het moet gezegd worden, niet geheel nieuw is, mag nu, of het al wat kinderachtig klinkt, ook toegepast worden op die verschijnselen, die uit den omgang van ons als student met meer of minder noodzakelijkheid voor den dag komen.

De instelling van een studentencorps, van een band, die allen vereenigt, of dat tenminste behoort te doen, is niet de uitwerking van een losse gedachte, opgekomen als wensch in het hoofd van een of ander voor-corpshistorisch jongeling, wien het aangenaam scheen, zijn dagen verder in gezelschap te slijten en een rood lint om zijn hals te kunnen hangen, teneinde in dat gezelschap den hem toekomenden roem te genieten. Dit of iets dergelijks moge al de naaste aanleiding, de laatste stoot tot het ontstaan van een corps geweest zijn — de reden van het succes van dit streven, de reden van den bloei der aldus gestichte organisatie lag in de behoefte, die eraan bestond, lag in den drang om zich te vereenigen, zich een kring te scheppen, om . . . . och, we weten het allen uit inaugureele redes beter dan ik het hier zou kunnen neerschrijven.

We hebben dus het corps als verschijnsel; de instellingen, wetten enz. ervan vormen den „bovenbouw”, een bovenbouw, die, zal hij niet ineensstorten of verzakken, met zijn zwaartepunt behoort te blijven binnen het wisselende steunvlak van zijn natuurlijk fundament. Laat ons niet vergeten, dat dat natuurlijk fundament, de essentiele functie van het corps is: het omvatten van alle, of nagenoeg alle studeerenden aan de zelfde onderwijs-instelling, laat ons bedenken, dat de verwijdering van dit noodzakelijk fundament, noodwendig leidt tot verzakking en ten slotte tot ineensstorting — laat

Amsterdam aan hen, die ons corps met verstand willen besturen, ten voorbeeld zijn.

Maar ook daar in Amsterdam, waar het corps op zoo geheel nieuwen leest staat geschoeid te worden, ook daar heeft men met de instelling en de reglementeering van den groentijd niet willen breken, en mijns inziens terecht. Zal een corps eenige beteekenis hebben, zal het iets anders zijn dan eene instelling als de commissie van studiebelangen of zoo iets, dan moet er iets zijn, dat de leden bindt, iets, dat zij met elkaar gemeen hebben, iets, dat, buiten de corps-vereeningen om, hen, en hen alleen, eigen is. En dat iets kan niets anders zijn dan de groentijd, dat iets kan niets anders zijn dan een tijd, onder bepaalde, gelijke omstandigheden doorgebracht, waarbij vanzelf de verplichte kennismaking als vorm zich voordoet.

Over het al of niet noodige of nuttige van een corps valt te praten (al kom je daar ook niet veel verder mee), maar, dit eenmaal als wenschelijk aangenomen zijnde, is de groentijd de onafwijsbare voorwaarde voor het bestaan van zoo'n corps. En daar waar men zoo'n corps of andersgenaamd corporatie zou willen stichten zonder groentijd, dat wil zeggen zonder gereguleerde officieel ingestelden groentijd, daar ontstaat toch een vorm van kennismaking, die, bij de waarschijnlijke, misschien min of meer kinderachtige, in elk geval menselijke neigingen der leden, vanzelf die van een zekere overheersching wordt.

Er is geen werkplaats, geen kantoor, geen vereeniging, geen kring, waarin niet de nieuwelingen, al was het alleen om hun mindere bekendheid met gewoonten enz, met een zekere geringschatting behandeld worden; overal bestaat een bepaalde, zij het dan niet vastgestelde, maar heel vaak overgeleverde vorm van groentijd. Men hoeft de romans van bijvoorbeeld anderhalve eeuw geleden, waarin studenten uit dien tijd voorkomen, maar eens door te bladeren, om tot de overtuiging te komen, dat niet de reglementen den groentijd ingesteld hebben, maar dat integendeel de reeds bestaande zeer ruwe vorm van groentijd reglementeering noodzakelijk maakte, de groentijds-reglementeering heeft nooit ten doel gehad, om aan de anderen rechten over den jongeren te verleen maar om de reeds bestaande aangematigde rechten vast te stellen en vaak ze te beperken.

Een levensvoorwaarde voor een corps is een groentijd — het doel van den groentijd is: kennismaking — het min of meer noodzakelijk daarmee verbonden, maar niettemin verkeerde aanhangsel is: de bijbehorende pesterij, die vooral dáárom verkeerd is, omdat zij aan minwaardige elementen macht geeft over jongeren, waardoor vaak een gevaarlijken invloed op hen wordt uitgeoefend. De taak van den „groentijdwetgever” is niet, den groentijd af te schaffen, dat is een onbegonnen werk en staat bovendien gelijk met moord op het corps, maar zij is: het beperken van de verkeerde uitvloeiels ervan, het beperken vooral van de niet te controleeren macht der enkelingen over de novieten, wat vooral gevonden moet worden in het geven van een goed vastgesteld recht van beklag en van beroep op den senaat, en van een uitgebreid recht van den senaat, om de novieten aan de personen, waarover zij zich terecht beklagen, voor goed te onttrekken. Met de tegenwoordige corpswet kan een senaat, die zich van zijn verantwoordelijkheid bewust is, al veel in deze richting doen — ik hoop dat hij van zijne bevoegdheid in dezen een ruim gebruik zal maken; ik hoop tevens dat, vooral de jongere corpsleden, dat verantwoordelijkheidsgevoel zullen deelen, en den senaat in dit opzicht zullen behulpzaam zijn. Ik verwacht niet, dat de komende groentijd en zijne opvolgers spoedig Dorado's of Paradijzen zullen worden; maar wel verwacht ik, dat de wezenlijk schadelijke, dat is moreel schadelijke invloeden er van, tot een minimum kunnen worden beperkt.

S.

SOCIALE AANGELEGENHEDEN EN WETENSCHAP.

De enquête.

De commissie, belast met het onderzoek naar de arbeidsvoorwaarden van het spoorwegpersoneel is met haar werk begonnen, en heeft aan verschillende beambten een vragenlijst ter beantwoording gezonden. Het is van belang daar eens nader op in te gaan. De vragen zijn verdeeld in zes rubrieken,

achtereenvolgens handelende over arbeidsduur, loon, ondersteuningsfondsen, rechtsverhoudingen, organisaties van het personeel en technische inrichting der spoorwegen. We zullen deze vraagpunten hier niet herhalen, zij kunnen als bekend verondersteld worden. Het lijstje toont onbetwistbaar aan, dat de enquête-commissie haar taak ruim en breed opvat en er naar streeft zoo volledig mogelijk inlichtingen te bekomen. Er zijn tal van vragen, die den arbeiders de gelegenheid geven, uitvoerig hun toestand te beschrijven, ik wijs b.v. op vraag IVb (wijze waarop dienstcontracten worden aangegegaan) IVh (indiening van verzoeken en klachten. Behandeling daarvan) op Va (verhouding tusschen chefs en personeel) Vb (verhouding tusschen de onderneming en de organisaties van het personeel) Vc (redenen van minder gunstige verhoudingen) Vd (werkstakingen, hare oorzaken en gevolgen) Ve (voorkoming, bijlegging en beslissing van geschillen tusschen de onderneming en 't personeel). Het is duidelijk dat deze vragen zóó gesteld zijn, dat zij aanleiding kunnen geven tot antwoorden, een volledig overzicht vormende van de grieven der spoorwegarbeiders. En daar het natuurlijk eveneens had kunnen zijn, dat de inkleeding der vragen dusdanig ware geweest dat zij slechts bepaalde, enge antwoorden behoeften — die niet de volle waarheid aan 't licht hadden kunnen brengen — daar mogen we de enquête-commissie niet onzen lof onthouden, van een goed begin te hebben gemaakt. Moge zij op den ingeslagen weg voortgaan.

Maar niettegenstaande dit alles blijf ik gelooven, dat het resultaat der enquête niet alleen gering nut voor de spoorwegarbeiders zal opleveren, maar tevens, dat de waarheid slechts voor een zeer klein deel aan 't licht zal komen, wat betreft de schromelijke misstanden die bij de spoorwegen heerschen en die in de laatste weken eer verergerd dan verbeterd zijn.

De oorzaak daarvan laat zich niet ver zoeken.

De krachtigste woordvoerders der werkers, schier alle bestuurders der organisaties en haar afdelingen zijn ontslagen; de vrees is er verder bij een ander groot deel der arbeiders zoodanig ingebracht door de wekenlange stelselmatige rancunemaatregelen der maatschappijen, dat velen niet zullen durven spreken van al hetgeen zij hebben ondervonden en geleden, van al het onrecht en de willekeur, die zij nog dagelijks te verdragen hebben, uit vrees van anders eveneens ontslagen te zullen worden. En eindelijk zijn de zoete jongens, de „dankbare spoorbroodeters”, de schaapkens van pater Weyers e. s., dezer dagen zoo hemelhoog geprezen, en zoo tastbaar bevoordeeld, dat zij zich wel zullen wachten van te klagen bij de enquête-commissie, ten einde niet de gunsten te verspelen, welke zij nog dagelijks van directie en publiek genieten.

Het is mij niet bekend, of de namen dergenen, die op de vragen antwoorden, al dan niet door de commissie geheim zullen gehouden worden, en wat meer zegt, dit is evenmin bekend aan de spoorwegarbeiders zelve, gelijk ik van een dezer vernam. Het behoeft geen betoog, dat, waar derhalve niet vaststaat, dat de klagende arbeiders behoed zullen worden voor de wraakmaatregelen der directies, er geen sprake van kan zijn, dat de enquête ook maar bij benadering de waarheid aan het licht zal brengen van al de schromelijke misstanden, die bij onze spoorwegmaatschappijen bestaan. Dit is het gevolg van de Kuyperiaansche practijken, om menschen die grieven hebben, eerst zoodanig door wetten te knevelen, dat zij hun onafhankelijkheid dermate verliezen, dat onmogelijk meer gebouwd kan worden op de waarheid hunner woorden.

En ten slotte, zelfs indien de commissie nog veel misstanden aan het licht brengt, wat is er dan nog voor de spoorwegarbeiders te hopen van een regeering, die zóó onomwonden blijk heeft gegeven, van met de maatschappijen onder één deken te liggen? Ik spreek nu niet van de maatregelen, genomen ter handhaving van „Orde en Gezag”. Maar een feit is, dat de regeering tegen het algemeen belang en tot groot ongemak van 't publiek de directiën heeft veroorloofd gedurende vele weken een verwarden beperkten dienst te handhaven, enkel en alleen omdat deze uit wraakzucht weigerden de ontslagen stakers weder in dienst te nemen. En heden nog zijn de verleende ontheffingen van Art. 113 zoo uitermate talrijk, dat vele arbeiders 4 uren langer moeten werken dan gewoonlijk, en dan volgens dit artikel is toegestaan. Het lijdt geen twijfel, dat zelfs indien de commissie voortgaat, met ernstig te streven naar licht en openbaarheid, deze heele enquête toch een treurige comédie blijft.

De dagen, die de Nederlandsche werkers, en in 't bijzonder de spoorwegarbeiders te gemoet gaan zijn wel donker.

De reactie viert hoogtij, en zoolang Dr. Kuyper op 't kussen zit is niet te verwachten, dat hierin verandering komt. En daarom geloof ik, dat de arbeiders wel zullen doen, met in 1905 naar de stembus te gaan onder de leuze: „Alles liever dan deze „Christelijke” Regeering”.

L. Q.

Onsterfelijkheidsleer.

Voor hen, die de in de laatste jaren meer en meer in gang vindende leer der Theosophie aanhangen, van welke leer het geloof aan een voortbestaan na den dood een voornaam onderdeel uitmaakt, is het misschien niet van belang ontbloeit, hier een kort overzicht te geven van wat het oudst bekende kultuurvolk, de Egyptenaren, daaromtrent meer dan dertig eeuwen lang hebben beleden. Zooals in zoovele opzichten treffen we ook in het godsdienstig leven van dit volk de eigenaardigheid, dat de voorstellingen, die het zich van een opperwezen en de andere goden vormde na jaren van groei plotseling, althans in vrij korten tijd, als het ware versteenden en langzamerhand ondergingen in een vormendienst, welks beteekenis hoe langer hoe duisterder werd.

Ditzelfde zien we ook in hun leer omtrent een leven na dit leven en voor een juist begrip van hunne ideeën is dit feit van veel belang: de onsterfelijkheidsleer der Egyptenaren is het wezen en de kern van hun godsdienst.

De Nijldalbewoners dan geloofden aan een bestaan van den mensch uit geest, ziel en lichaam.

De eerste, is een deel van de groote goddelijke geest of rede, die al het levende doordringt, zonder nochtans als de eigenlijke levendmakende kracht dienst te doen. Deze laatste functie wordt vervuld door den adem, die uitgaat van de ziel. Deze ziel voorziet op haar beurt in de behoefte aan een tusschenvorm tusschen geest en lichaam, die door het goddelijke der eerste zoo ver uit elkaar liggen, dat een onmiddelijk verband onmogelijk is.

De ziel, hoe goddelijk ook, kan echter niet op zich zelve bestaan en heeft daartoe de steun noodig van een lichaam, dat als het ware het geestelijk deel van het materiele vormt, het essentiele deel ervan, dat in etherischen vorm er volkomen mee overeenstemt. Dit geestelijk lichaam werd de Ka genoemd en speelde bij alle godsdienstplechtigheden, die ook maar in de verte in verband stonden met het leven na den dood, een grooten rol.

Wanneer nu een Egyptenaar stierf, dan verdween alles, behalve het stoffelijk lichaam en de Ka, die zijn leven voortzette, in afwachting, dat de ziel weer in haar zou terugkeeren.

Dit leven, dat de Ka nu leidt, is eigenlijk een in mystieken vorm gegoten afspiegeling van dat van den mensch tijdens zijn bestaan boven de aarde. Behalve dat ze steeds aan eenzelfde plaats gebonden was, maar haar niettemin geheimzinnige krachten werden toegeschreven, die haar wraak te duchten maakten, verschilden haar behoeften niet van die van den levenden mensch. Zoo was het eten en drinken ook voor haar een noodzakelijke vereischte, en had ook zij een woning noodig, waarvan zij echter ook al weer het geestelijk deel, de essence, betrok. Voor het eerste werd gezorgd door de bloedverwanten van den gestorvene; iederen dag moesten zij voedsel brengen in het graf, de woning der Ka, en wee hen, wanneer ze verzuimden, haar dit offer te brengen. Intusschen mag dit wel als bewijs voor den grooten Godsdienstzin der Egyptenaren gelden, want geen enkel voorbeeld wordt ons vermeld, dat de Ka zich op de nabestaanden wreekte.

Nu had echter het elken dag weer brengen van voedsel in het graf natuurlijk groote bezwaren, en daarom verzonden men hulpmiddelen, die desnoods dit dagelijksch offer konden doen vervallen. Men vervaardigde in hout of steen juiste nabootsingen van het voedsel, en plaatste deze in het graf, of schilderde op de wanden kleurrijke afbeeldingen ervan. Naar het begrip der Egyptenaren waren dergelijke voorstellingen voldoende; later gingen ze zelfs nog verder, door in het graf een steenen tafel te plaatsen, waarop een aan Osiris gericht verzoek was uitgebeiteld, om de Ka van alles te willen voorzien, waaraan ze behoefte zou mogen hebben.

Het feit, dat de Egyptenaren zich iets onstoffelijks niet als zoodanig bestaande konden denken, deed zich ook weer in hunne begrippen omtrent de Ka gelden. Ook de Ka had weer een materiele steun noodig, en men wist niet beter

te doen, dan haar dezen te schenken in den vorm van een mummie. Vandaar de zorgvuldige balseming der lijken en het angstvallig aan het oog onttrekken van de toegangen tot de graven; miste de Ka deze steun, dan onderging de overledene de vreeslijkste folteringen.

Maar niettegenstaande alle voorzorgen bleef natuurlijk toch de mogelijkheid bestaan, dat de mummie verdween of geschonden werd, en om ook in dat geval te voorzien, vervaardigde men houten of steenen beelden, die zoo nauwkeurig als de techniek der Egyptenaren daartoe in staat was, de trekken der gestorvenen weergaven en op geheime plaatsen in de graven werden verborgen. Daar men ten opzichte van deze portretten aan geen getal gebonden was, kon men de Ka zooveel stoffelijken steun verschaffen, dat daardoor het rustig voortbestaan van den overledene volkomen gewaarborgd was en desnoods de mummie kon verdwijnen.

Daar in de oudste dynastiën de kunst van balsemen nog niet op een zoo hoogen trap stond als in het rijk van Thebe, besteedde men toen ook meer zorg aan deze beelden en daaraan is het waarschijnlijk toe te schrijven dat van deze portretten, van welke men vele gevonden heeft, juist de oudste het meest realistisch karakter dragen.

M.

LITTERATUUR EN KUNST.

Ter verantwoording geroepen.

De houding der R. K. S. V. noopt mij de rubriek „Ingezonden” te verlaten en over te gaan tot een meer algemeene onder 't een of ander hoogdravend hoofd, zooals we dat van 't S. W. gewend zijn. *) Het kan n.l. in de gegeven omstandigheden zijn goede zijde hebben mij tot alle studenten te richten ter hunner voorlichting in dezen. Velen toch hadden dit openbaar optreden der R. K. S. V. niet verwacht en menigeen troostte mij in de afgelopen week met een: „Nou, die doen er toch het zwijgen toe!”

Let wel, het sprak zoo vanzelf, dat de R. K. S. V. zwijgen zou! Voorwaar geen gunstig oordeel, waarvan wij hierachter de reden eens zullen nagaan.

De redeneering van beide ingezonden stukjes is kort samengevat deze: „het gaat ons niet aan”. De heer Huygen schijnt er bovendien nog niet zoo zeker van te zijn, of de pater wel ongemotiveerde beschuldigingen heeft geuit! Mij dunkt, deze heer wil mij ietwat in het ootje nemen, hij weet zeer goed, dat pater Weyers wel eens meer aan dit euvel mank gaat, om bijv. slechts zijn artikel in een der Utrechtsche Couranten te noemen, over de voorbereiding der 2de spoorwegstaking. Bovendien is de „Nieuwe Delftsche Courant” een goed-katholiek orgaan, „het Volk” deelde nog heel andere staaltjes mee, zoo zelfs, dat er een gerucht ging, dat de heer Talma geweigerd heeft, verder met pater Weyers op te treden.

Het zal den heer Huygen onmogelijk zijn, de onwaarheid mijner gemotiveerde beschuldiging aan te toonen! Laat hij dit ridderlijk erkennen! Hij is hier lang genoeg student geweest, om zich deze eigenschap verworven te kunnen hebben.

De heeren meenen zich nu deze zaak van den hals te kunnen schuiven, terwijl zij niet meedeelen de handelwijze van pater Weyers goed te keuren.

Ik heb dit laatste met genoegen geconstateerd, het geeft mij de overtuiging, dat ieder hunner in zijn binnenste eenige verontwaardiging koestert en het zij hier uitdrukkelijk gezegd, het laat mij vrij koud wat pater Weyers wil doen, maar ik zou het een eeuwige schande voor onze R. K. medestudenten vinden, indien zij zoo iets maar klakkeloos goedkeurden en slikten. Dat schijnt niet het geval te zijn, en ik verheug er mij zeer over.

Maar ik aanvaard geenszins deze theorie van onzijdigheid. Wij hebben hier niet te doen met eenige politieke kwesties, het gaat over een hoogst onfaire daad van een R. K. priester, adviseur der vereeniging van R. K. spoorweg-beambten: „Recht en Plicht”.

De R. K. S. V. nu is een dergelijke vereeniging. Als ik het wel heb, rust de sterke organisatie der R. K. hier te lande op het principe, alle katholieken van gelijke levensrichting, die bovendien veel in aanraking komen met

*) Van wege zijn hoogdravendheid wordt dit stuk onder de rubriek „Litteratuur en Kunst” geplaatst.

andersdenkenden, te organiseeren in vereenigingen, aan welke een R. K. priester als adviseur is toegevoegd. Deze, de meerdere in ontwikkeling der leden, licht hen over de aan te nemen houding voor, oordeelt dus van zijn standpunt voor de leden, die door hun mindere ontwikkeling zoo noodig niet in staat zouden zijn een ander standpunt, tegen dat van den adviseur in, te verdedigen. Men bereikt hierdoor wel het doel dat de vereeniging steeds ten welzijn der R. K. kerk zal werken, de leden steeds goede katholieken zullen zijn, maar men verkrijgt m. i. tegelijk het nadeel, dat veel zelfstandigheid in de leden wordt gedood, dat zij leeren klakkeloos goed te keuren, wat de adviseur wenscht voor te stellen, kortom men zal krijgen eene, laat ik zeggen, „doode organisatie”.

Op deze onderstelling die vrij algemeen is, rustte nu de bewering dat de R. K. S. V. toch niet zou antwoorden, men zou immers een R. K. priester moeten beschuldigen, en zietdaar iets, wat men meende, dat de R. K. S. V. in het nadeel zou achten der R. K. kerk.

Ten zeerste zou de R. K. S. V. mij verplichten de meer of mindere juistheid dezer theorie in het licht te stellen, maar is zij inderdaad zoodanig, dan acht ik haar niet in het belang der R. K. kerk, en zou het mij tevens zeer verwonderen, dat studenten zich daarin schikken. Ik zal er daarom voorloopig maar niet al te veel waarde aan hechten, hoewel mijn zegslieden mij na lezing van hun antwoord toevoegden, dat de R. K. S. V. nu wel geantwoord had, maar alleen om een reden op te geven, zich niet uit te spreken, waaruit volgens hen een bewijs te meer zou zijn te trekken voor de bewering, dat zij niet durfde of mocht opponeeren.

Wij hebben nu echter na te gaan, of deze reden recht van bestaan heeft. Ik zou de heeren wel de waarheid van het volgende spreekwoord ter overweging willen geven: „De ware vrienden zijn zij, die u uw feilen toonen”. Licht kunnen zij daaruit eenige leiding ontvangen in hun aan te nemen houding tegen pater Weyers. Bovendien blijkt daaruit welk een goed vriend zij in mij gevonden hebben.

Mijn bedoeling is n.l. deze geweest:

Van hen, die in onze studenten-maatschappij de R. K. kerk aanhangen, meende ik te mogen verwachten, dat zij uit eigen beweging zouden protesteeren tegen een daad, die hen toch zeer na ligt. Een daad, die den naam der R. K. kerk in het oog hunner medestudenten en ook in dat hunner medeburgers veel kwaad zou doen.

Hadden zij dat ingezien, zoo hadden zij niet hun statuten opgeslagen, maar „spontaan” uiting gegeven aan de gevoelens, opgekropt in het gemoed, en zeer terecht opgemerkt, als R. K. vereeniging, hebben wij te maken tegen alles, wat de R. K. kerk een slechten naam kan bezorgen, tevens hebben wij tegen elk onrecht, dat ons aanbelangt, op te treden.

Als medestudent heb ik hen daarop willen wijzen.

Hoe was nu de houding der R. K. S. V. in dezen? Slechts een der leden schijnt de vergadering bijgewoond te hebben, voorwaar een blijk van zeer geringe belangstelling. Deze schijnt er niet aan gedacht te hebben, de zaak ter sprake te brengen, evenmin blijken het bestuur en de andere leden eenige moeite gedaan te hebben, om te weten te komen, wat er ter vergadering — in de R. K. Volksbond en waarin een R. K. priester optrad — al zoo gezegd is, of zoo zij dit al gedaan hebben, geen oogenblik is de gedachte in hen opgekomen om hun afkeuring uit te spreken. De heer Huygen zegt immers duidelijk „het protest zou uit eigen boezem moeten voortspuiten”, ergo is het er niet uit voortgesproten, wat wel jammer is!

Ik heb er geen belang bij, of de R. K. kerk zich al dan niet een goeden naam verwerft, maar wel degelijk zou het mij spijten, de R. K. S. V. van jammerlijke laksheid en blinde volgzzaamheid te moeten beschuldigen. Het was daarom, dat ik mij tot de vereeniging richtte, in de hoop te vernemen, dat hetgeen zij voorstond, zij dit deed met het enthousiaste vuur der jeugd, ten aanschouwe der geheele wereld, in het helder licht der openbaarheid, zooals het mannen van ontwikkeling betaamt.

In plaats daarvan wordt art. I der Statuten te mijner kennis gebracht. De R. K. S. V. wil behandelen „vraagstukken op godsdienstig, wetenschappelijk en sociaal gebied.”

De heeren zullen mij moeten toegeven, dat, om een dergelijke opgave werkelijk wetenschappelijk te behandelen, men zich zoo veelzijdig mogelijk moet doen inlichten. In plaats daarvan vind ik in het Annuaireum der R. K. Stud. de mededeeling dat pater Ermann, de adviseur der R. K. S. V., in het afgelopen jaar voor de leden der vereeniging een aantal stellingen ter bestrijding der „Crimineele Anthro-

pologie” heeft ontwikkeld, maar geenszins kon ik daaruit gewaarworden, dat een man van gelijke ontwikkeling, als de adviseur, ter bestrijding was uitgenoodigd.

Men zal den samenhang tusschen dit laatste feit en ons oorspronkelijk punt van aanval misschien enigszins los vinden. Bij nader inzien blijkt dit echter niet het geval te zijn. Immers van dat wetenschappelijk doel komt nu niet veel terecht, meer dat van een opvoeding tegen moderne denkbeelden.

Openbare vergaderingen met debat en gelijkgerechtigdheid der beide partijen passen, dunkt me, ook wel in dien modernen gedachtengang. Terwijl wel niemand ongemotiveerd beschuldigen zal goedkeuren.

Den heeren staan nu twee wegen open. Of zij hebben zich onmondig te verklaren, niet in staat eigen denkbeelden te scheppen en te ontwikkelen, niet te kunnen kiezen tusschen recht of onrecht, maar daartoe eens priesters hulp noodig te hebben, dat is te aanvaarden hetgeen past in den gedachtengang van dezen, of zij hebben moedig te protesteeren, zooals het vrije mannen betaamt. Het kan zijn nut hebben, vooruit af te spreken, niet om de kwestie heen te draaien!

De leden der R. K. S. V. hebben nu te beslissen uit welk oogpunt wij hen voortaan zullen beschouwen. Aan hen is nu 't woord!

H. STEKETEE.

Boekbespreking.

Eenige maanden geleden werd de letterkundige wereld verrijkt met een boekje van den door zijn verleden jaar gepubliceerde Minerva-artikelen bekenden heer R. v. d. Mey, waarin hij dezelfde onderwerpen behandelt, als destijds in de kolommen van dat weekblad. Het is dit boekje, dat ik hier wensch te bespreken, niet, omdat ik het wil aanbevelen als iets, dat de moeite van het lezen waard is, maar omdat ik het een min of meer gevaarlijk wapen acht in handen van hen, die argumenten, waarmee ze hun liederlijkheid kunnen verdedigen, met beide handen zullen aangrijpen.

Het werkje bestaat uit twee opstellen, één over de Vrouwenbeweging en één over de sexueele moraal en de prostitutie.

In het eerste doet de schrijver zijn best, de leden der Vereeniging voor onderlinge Vrouwenbescherming van het z.i. dwaze hunner inzichten te overtuigen, en hij is er zoo zeker van, dit doel te hebben bereikt, dat hij zijne pennevruchten doopt: „Alleronaangenaamste bladzijden voor onze vrije vrouwtjes”, als ware met zijn werk het laatste woord van kritiek op het streven dier Vereeniging gesproken.

Reeds de eerste bladzijden doen ons den heer van der Mey kennen als een man, die mank gaat aan het euvel van onbegrensden eerbied voor eigen karakter- en geestesgaven. En daar het lot hem nu eenmaal een plaats als man in deze wereld heeft aangewezen, beschouwt hij alles, wat niet tot dit geslacht behoort, als minderwaardige wezens, en ziet hij op de vrouw neer als op iemand, die niet in aanmerking komt, waar het geldt het recht, onafhankelijk te zijn van anderen en op eigen beenen te kunnen staan. Deze minderwaardigheid der vrouw beschouwt de schrijver als iets, dat nu eenmaal in haar karakter als vrouw ligt en het is daarom, dat „een wezenlijke vrouw zich eerst recht gelukkig (gevoelt) in vrijwillige onderwerping aan den man, dien zij lief heeft, tegen wien zij als haar meerdere kan opzien en die haar tegen de buitenwereld en haarzelve vermag te beschermen,” terwijl eene vrouw, die „prat op haar economische onafhankelijkheid en menschenwaarde” bij ieder meeningsverschil op haar achterste beenen (zou gaan) staan, in plaats van zich verstandigerwijze aan de leiding van haar man toe te vertrouwen”, een toestand in het leven zou roepen, zoodanig, dat „de verhouding van hond en kat daarbij vergeleken nog idyllisch” waren.

Een stukje onzin; in zulk een onderwerping kan en mag eene wezenlijke vrouw zich niet gelukkig gevoelen, evenmin als een man, die waarachtig liefheeft, gelukkig kan zijn, wanneer hij moet zien, dat het gedachtenleven van zijne vrouw slechts een weerkaatsing is van zijn eigen ideeënwereld. Redeneerden we op de stelling van den heer Van der Mey consequent door, dan zouden we tot de zonderlinge conclusie geraken, dat een jong meisje er eigenlijk in het geheel geen eigen opinie op na zou mogen houden, voor ze door een man ten huwelijk wordt gevraagd.

(Zie vervolg Bijvoegsel.)

B I J V O E G S E L

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van DONDERDAG 14 MEI 1903.

Een andere enormiteit, die hij in de hierboven geciteerde regels debiteert, is de meening, dat de man de aangewezen persoon zou zijn, om de vrouw tegen de buitenwereld en haarzelve (!) te beschermen.

We zullen dezen onzin, die slechts op kan komen in het brein van iemand, die zich en zijn geslacht verafgoot, laten voor wat het is, en willen er slechts even op wijzen, dat de schrijver schijnt te vergeten, hoeveel vrouwen omgekeerd bescherming tegenover haar eigen man behoeven.

Nadat de heer Van der Mey aldus het bestaan van het vrouwenvraagstuk geheel aan de vrouwen heeft geweten, krijgen nu opeens alle ongehuwde mannen de schuld ervan. Deze plotselinge ommekeer en dit zonder meer innemen van een standpunt, dat hemelsbreed met het eerste verschilt, zullen we maar op rekening stellen van het feit, dat bij den schrijver alles mogelijk is.

Maar nu hij plotseling in de vrijgezellen de oorzaak aller ellende ziet, ligt het voor de hand, dat hij in zijn verheven majesteit van den man-die-het-weet ook hen een reprimande toedient en hun den weg tot beterschap aanwijst. Elk van lijf en geest gezond jongman moet zich vóór zijn dertigste jaar eene vrouw nemen, natuurlijk even begaafd als hijzelf. Of men zulk eene vrouw liefheeft, doet niets ter zake, dat is een factor van ondergeschikt belang in het huwelijksleven en door de onderwerping van de vrouw aan den man wordt de lieve vrede toch niet verstoord.

Hier staat de schrijver stil, in volle bewondering voor dit idee, dat hij in zijn vernuftig brein heelemaal alleen heeft uitgesponnen; edoch, hij is er toch niet ganschelijk zeker van, dat er geen mannen zouden gevonden worden, die zich aan een dergelijk plannetje al heel weinig wenschten te storen; maar ook daarop weet hij raad. Rechtstreekschen dwang tot huwen uit te oefenen gaat natuurlijk niet aan, maar indirect is het toch zeer goed mogelijk, en wel door het heffen van een progressieve belasting op het inkomen van hen, die na hun acht en twintigste jaar zich nog geene echtgenooten hebben gekozen; en dan vooral niet te laag, bijv. f 500 op de f 2000 inkomen.

Tot zoover kan men zich alles nog denken als voortkomende uit het verwarde brein van een gevoellozen fantasticus, maar als deze onzin, waardoor de schrijver zich even belachelijk als meelijwekkend maakt, aan zijn pen is ontvloden, debiteert hij, om de voordeelen van eene dergelijke belasting in een helder licht te stellen, een stomiteit, dien men van een, blijkens de vele citaten, waarmee hij den lezer om de ooren gooit, veel belezen man, niet had mogen verwachten. Men oordeele over het volgende: „Zoodra men huwt, wordt men van verdere betaling vrijgesteld en is 't dus alsof de vrouw die jaarlijksche belasting som mee ten huwelijk brengt. Door dezen maatregel zal 't van een huwelijk afschrikkend geldelijk bezwaar: zich persoonlijk zeer te moeten bekrimpen grootendeels komen weg te vallen: men wordt immers ongehuwd danig in zijn inkomen gekortwiekt, terwijl men gehuwd het volle inkomen terug erlangt.” Dus iemand, die b.v. f 2000 inkomen geniet, kan er, wanneer hij voor zijn huwelijk belasting heeft betaald, beter van leven, dan wanneer hij met hetzelfde inkomen nooit een cent voor leven van loslopend heer had geofferd. Het is te gek om er verder over door te praten, en schenkt ons een alles behalve gunstig oordeel over den inhoud van des schrijvers hersenkas, die blijkbaar uit niet veel meer bestaat dan een flinke dosis wetten en enkele citaten uit werken van beroemde schrijvers; tot het behoorlijk aan elkaar koppelen van twee gedachten, waardoor hij een opinie zou kunnen vormen, die reden van bestaan heeft, is hij niet in staat.

Het tweede opstel, dat over sexueele moraal en prostitutie, overtreft het eerste in gevoelloosheid, hoewel ik moet erkennen dat hier althans eenige waarheden in te vinden zijn.

Zooals verleden jaar in de Minerva reeds bleek, is de heer van der Mey een aanhanger van den leer der dubbele moraal.

Naar zijne meening moet het aanleggen van eenzelfden eerbaarheidsvorm voor beide geslachten, op grond van den sterkeren paringsdrang van den man, en de grootere gevolgen, die gemeenschap voor de vrouw heeft, worden gewraakt; maar niemand komt hier minder dan hij zelf in tegenpraak met zijn eigen zienswijze.

Wanneer men voor het plegen van een of ander feit de medewerking behoeft van een ander, voor wie datzelfde feit een misdaad is, dan is dat voor dien eersten ook niet anders dan als zoodanig te qualificeeren.

Maar er schuilt nog een andere inconsequentie in wat de schrijver ten beste geeft, en wel het volgende: aangenomen, dat zijn zienswijze als zou de geslachtsdrift van den man sterker zijn dan die der vrouw — waarover ik geen oordeel wensch uit te spreken — de juiste is, en dat dit werkelijk voor den man de noodzakelijkheid zou meebrengen, dien te bevredigen, dan kan de heer van der Mey toch zelf de verwezenlijking van zijn ideaal van volkomen kuisheid der vrouw nooit wenschen, want in dat geval zouden de mannen iets moeten ontberen, dat volgens den schrijver noodzakelijk is.

Ik heb geen lust, verder in te gaan op dit onverkwikkelijk geschrijf van iemand, dien groote geleerdheid tot razernij voert, en die daarbij in grenzenlooze pedanterie eigen beginselen en gedachtengang voor onomstootelijke waarheden proclameert.

De in dit prullig werkje aan den man gebrachte onzin geeft een verbijsterenden kijk op het karakter van den schrijver, bij wien, voor volslagen absentie van gevoel het gedachtenleven het alles overheerschende is, en toont ons duidelijk aan, tot welke, op hun kop gezette ideeën over recht en billijkheid tegenover de vrouw, men komt, wanneer men, met de verwardheid, den vader van dit geschriftje eigen, verstandelijk wil uitmaken, wat in vele opzichten slechts voor gevoelsargumenten vatbaar is. Ik wil aannemen, dat de heer van der Mey een zeer belezen man is, maar voor hem ware het gewenscht, met de wetenschap van de mannen, wier werken hij heeft bestudeerd, ook iets van hun logischen gedachtengang had overgenomen; hij zou ons dan stellig minder vermaken door de polemiek, die hij, in zijne talloze tegenstrijdigheden, herhaaldelijk met zich zelf voert. Had het noodlot hem bovendien niet nog alle gevoel doen ontberen, dan was hoogstwaarschijnlijk dit kunstproduct in de pen gebleven, en zou er een onbe-nullig geschrift minder de wereld in zijn gestuurd.

D. M. G. KOCH.

Steunpenningen.

Sedert de vorige opgave is nog ingekomen:

Van: Mej. J. C. D. f 1,50; S. H. S. f 2,50; R. W. v. d. V. f 10,—; O. f 3,—; J. A. S. f 2,—; Collecte 1 Mei Thalysia f 3,50; R. V. f 1,— H. E. O. f 5,—; H. S. f 5,—; C. H. f 1,—; G. G. O. f 1,—; J. A. R. f 1,—; D. B. f 1,—; H. A. D. N. f 2,50; H. M. f 1,—; Th. K. f 2,50; door bemiddeling van Mevr. W. f 7,50; Mej. W. f 2,50; W. H. B. f 3,—.

Lijst Thalysia f 30,50 (S. v. H. f 3,—; J. P. f 10,—; L. L. f 10,—; C. v. d. S. f 5,—; W. B. f 2,50).

Het totaal bedrag der door mij ontvangen gelden bedraagt thans f 275,50.

D. M. G. KOCH.

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

S. L.

Den lezers, die met vacantie de stad verlaten, wordt verzocht daarvan melding te maken aan

N. G. KAM, Koornmarkt 72.

Uit hoofde Hemelvaartsdag zal het volgende nummer later verschijnen.

A G E N D A.

DELFT.

Dinsdag 19 Mei. Concert bij gelegenheid van de feestelijke opening van de nieuwe Concertzaal van Stads Doelen. Solisten mevr. Alida Oldenboom—Lutkemann, mej. A. Gleenwinkel Kamperdijk, mej. A. van Otterbeek Bastiaans, de heer A. van der Stap.

DEN HAAG.

Zaterdag 16 Mei. Wandelhoofd: Eerste matinée van de Kurkapel, onder leiding v. Fritz Hoffmann; 2½—5 u.

Wandelhoofd: Eerste concert van de Kurkapel, onder leiding van Fritz Hoffmann; 7½—10 uur.

ROTTERDAM.

Zaterdag 16 Mei. Nutsaal: Liefdadigheidsmatinee; 2 uur.
Nutsaal: Liefdadigheidssoiree; 8½ uur.

Donderdag 21 Mei. Dierentuin: Matinee van de stafmuziek van het 4e reg. infanterie, onder leiding van W. van Erp; 2½ uur.

Zondag 31 Mei. Dierentuin: Matinee van de stafmuziek van het 4e reg. infanterie, onder leiding van W. van Erp; 2½ uur.

A D V E R T E N T I E N .

Café-Restaurant HOTEL CENTRAL.

Levering van Déjeuners, Diners, Soupers, Koude en Warme Schotels.

Uitstekende gelegenheid om te Dineeren ook bij abonnement.
Pilsener Urquell. Franziskaner Leistbräu.

Verschillende appartementen voor Vergaderingen.

G. M. VAN DE SEIJP Hz., Cuisinier.

Te huur tegen 1 Juni:

een gemeubileerde Zit- en Slaapkamer,

f 20,— per maand.

Adres VAN LEEUWENHOEKSINGEL 3.

Met September te huur:

groote gemeub Zit- en Slaapkamer.

Adres HOUTTUINEN No. 17/18.

Met September te huur aangeboden:

een gemeubileerde ZITKAMER

met frissche Slaapkamer.

Adres OUDE DELFT 12A.

Tegen September te huur voor twee Heeren: een groote, net gemeubileerde

VOORKAMER

met twee frissche Slaapkamers, alles eerste étage.

Adres GEER 64.

Gedurende de lustrumfeesten een Zijkamer met frissche Slaapkamer,

ook afzonderlijk, te huur.

Adres: OUDE DELFT 42.

Dr. A. TOXAPEUS,
Markt 7.

REPETEEREN:

Analyse, Analytische meetkunde,
Beschrijvende meetkunde, Mechanica.

IJ. VAN WOERDEN,
Choorstraat 11, DELFT.

Van af heden verkrijgbaar:

Fijnste kwaliteit versche

Delftsche Grasboter.

Deze Boter is van Naamstempel voorzien.

Oranje Limonade

van het Delftsche Scheikundig Laboratorium is steeds voorhanden bij

J. J. G. BOERE,

Telefoonnummer 188.

Hypolitusbuurt 2.

Abonneert U op

„SPORTKRONIEK”

Weekblad voor Sport.

Verschijnt Donderdags.

Abonnementsprijs f 3,50 (bij vooruitbetaling).

Uitgever: J. WALTMAN Jr. — Delft.